Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2016–2017

29 544 Arbeidsmarktbeleid

28 719 Re-integratiebeleid

Nr. 756 **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**

Vastgesteld 22 november 2016

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de brief van 14 oktober 2016 inzake het ontwerp van het Tijdelijk besluit vervroegde inzet no-riskpolis Ziektewet (ZW) (Kamerstukken 29 544 /28 719, nr. 743).

De vragen en opmerkingen zijn op 9 november 2016 aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorgelegd. Bij brief van 21 november 2016 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Van der Burg

Griffier van de commissie,
Post

kst-29544-756
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met genoegen kennis genomen van dit tijdelijk besluit.
De leden zijn verheugd dat de reikwijdte van dit besluit is verbreed tot alle vangnetters. Zo worden de belemmeringen om aan het werk te komen voor mensen die ziek uit dienst zijn gegaan verminderd. En dat vinden deze leden een goede zaak.

Inhoud experiment

Stel dat dit experiment werkt voor vangnetters, overweegt de Minister het experiment dan uit te breiden tot zieken met een werkgever na 52 weken in het tweede spoor? Deelt de Minister de conclusie dat dit feitelijk het tweede ziektejaar zou collectiviseren?

Onderzoeksopzet

Waarom wordt de grens van minder dan 35% arbeidsongeschikt genomen in de verschillende groepen die onderscheiden worden in het experiment? Wordt met deze extra voorwaarde wel een realistische situatie nagebootst? Immers, het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt toch ook niet bepaald in een «normale» situatie waarin mensen werken die het jaar daarvoor ziek zijn geweest?

Monitor en evaluatie

De leden van de VVD-fractie zijn tevreden dat de Minister heeft voorgenomen dit experiment degelijk te monitoren. Zij vragen de Minister aan welke termijn hij de periodieke metingen wil uitvoeren? Graag zien deze leden de resultaten van deze monitoring tussentijds tegemoet.

Financiële gevolgen

Hoe worden de financiële gevolgen door het UWV gedekt? Gebeurt dat via de premies voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)? Betekent dit dat alle werkgevers (iets) meer premie betalen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Voorhang Tijdelijk besluit experiment vervroegde inzet no-riskpolis Ziektewet. Deze leden hebben een aantal vragen over de pilot.

Inhoud experiment

Het ziekengeld wordt beëindigd als een betrokkene meer dan 65% van het maatmaninkomen kan verdienen. Kan de Minister toelichten hoe beoordeeld wordt of iemand 65% van het maatmaninkomen verdient? Kunnen personen die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn deelnemen aan deze pilot? Zo nee, waarom niet?

Monitor en evaluatie

Kan de Kamer, aangezien dit experiment mogelijk vijf jaar gaat duren, een tussenmeting van het evaluatieonderzoek ontvangen? Zo ja, is de Minister bereid om de Kamer tussentijds op de hoogte te brengen over de resultaten van de pilot? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie vinden het experiment met een no-riskpolis een heel goede stap. Zij juichen het toe dat de Minister dit deel van de actieplannen Kanker en Werk van het lid Van Weyenberg oppakt. Tegelijkertijd hebben zij nog enkele vragen over het experiment.

De leden van de D66-fractie zien enerzijds dat de doelgroep van het experiment alle mensen omvat die een eerstejaarsZieketwetbeoordeling (EZWb) hebben ondergaan, ongeacht hun diagnose. Tegelijkertijd zien deze leden ook dat daarmee de doelgroep beperkt is, tot mensen met een ziektewetuitkering. De leden van de D66-fractie zien ook veel waarde in het behoud van werk, en zouden daarom ook graag experimenten zien om de no-riskpolis aan te bieden als een werkgever mét de toekenning van een no-riskpolis wel bereid is om een aflopend tijdelijk contract te verlengen, terwijl hij dat zonder no-riskpolis niet wil doen. Ook zouden deze leden graag bezien wat het effect is van een no-riskpolis bij re-integratie in het tweede spoor, terwijl de loondoorbetaling bij ziekte door de oude werkgever nog van toepassing is. Waarom heeft de Minister deze pilot niet uitgebreid tot ook deze groepen, zo vragen de leden van de D66-fractie.

De leden van de D66-fractie vragen naar de precieze afbakening van de groep deelnemers aan de pilot. Betreft dit mensen die 52 weken recht hebben gehad op een ZW-uitkering, of betreft dit mensen die 52 weken ziek zijn? Als iemand bijvoorbeeld 14 weken voor afloop van het tijdelijk contract ziek is geworden, kan die dan na 38 weken ZW-uitkering gebruik maken van de no-riskpolis, of ook pas na 52 weken (en 66 weken ziekte)?

De leden van de D66-fractie constateren dat er een experimentele groep en een controlegroep worden geformeerd op basis van willekeurige selectie. Deze leden vragen op welke manier de deelnemers aan de experimentele groep worden geïnformeerd over hun no-riskpolis, en op welke manier zij bij sollicitaties gebruik kunnen maken van de no-riskpolis, om hun toekomstige werkgever te overtuigen. Krijgen zij bijvoorbeeld een brief van het UWV die zij kunnen meesturen bij een sollicitatie?

De leden van de D66-fractie vragen wanneer de pilot naar het oordeel van de Minister geslaagd is en aan welke criteria volgens hem moet worden voldaan om de no-riskpolis voor deze groep voort te zetten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de 50PLUS-fractie

Het lid van de 50PLUS-fractie heeft met belangstelling kennis genomen van het Ontwerpbesluit en de begeleidende brief van de Minister van SZW.

Het lid van deze fractie ziet de no-riskpolis als een belangrijk re-integratie instrument om de kansen voor ZW-gerechtigden op werk te vergroten. Het is toe te juichen dat het experiment verbreed is naar alle ZW-gerechtigden die géén werkgever meer hebben, ongeacht de diagnose: de zogenaamde «vangnetters» zonder werkgever. Het gaat dus om personen van wie de (tijdelijke) arbeidsovereenkomst is afgelopen tijdens ziekte en personen

met een WW-uitkering die ziek zijn geworden tijdens werkloosheid. Doordat het experiment beperkt blijft tot vangnetters die 52 weken ziek zijn geweest (nu is de grens voor de no-riskpolis 104 weken ziekte), blijft de no-riskpolis een selectief re-integratieinstrument, gereserveerd voor langdurige ziektegevallen. Hoeveel «zieken» die tussen 26 en 52 weken ziek zijn vallen hierdoor sowieso buiten het experiment?

Door het experiment wordt de hypothese onderzocht dat door vervroegde inzet van de no-riskpolis de kans op het verkrijgen van werk voor deze groep wordt vergroot. Is hiernaar – in binnen- of buitenland – ooit eerder onderzoek gedaan? Zo ja, welk beeld levert dit onderzoek op?

Met betrekking tot de onderzoeksopzet vraag dit lid, hoe gegarandeerd wordt, dat sprake is van een volstrekt willekeurige selectie van kandidaten voor het experiment. Dit is belangrijk, omdat door het experiment in principe gelijke gevallen (kortstondig) ongelijk behandeld gaan worden als sprake is van een groep die deelneemt aan het experiment, en een controlegroep, die er niet aan deelneemt, maar wel voldoet aan de criteria voor deelname aan het experiment.

Een «extern onderzoeksbureau» zal te zijner tijd de evaluatie van het experiment gaan verzorgen. Het nog aan te besteden onderzoek wordt niet geregeld in dit besluit. Hoe wordt geborgd dat het onderoeksbureau dat gekozen wordt inderdaad volstrekt «onafhankelijk» is van de opdrachtgever? Welke waarborgen bestaan daarvoor?

Het lid van de 50PLUS-fractie vraagt ook, hoe de vertrouwelijkheid van bijvoorbeeld gegevens over de gezondheid geborgd kan worden in het onderzoek, ook al worden die gegevens vertrekt met toestemming van de betrokkenen. Hoe wordt bereikt, dat de inbreuk op privacy-belangen van betrokkenen «niet onovenredig» is in verhouding met de met de verwerking te dienen doelen? Hoe wordt omgegaan met de beveiliging van gegevens in het onderzoek? Kan hieraan een nadere beschouwing worden gewijd?

Met betrekking tot de ontvangen commentaren heeft het lid van de 50PLUS-fractie de vraag, of het mogelijk is dat deze commentaren openbaar worden gemaakt. De zeven ontvangen reacties zijn «overwegend» positief. Kan – al of niet geanonimiseerd – een overzicht gegeven worden van alle kritische kanttekeningen bij het ontwerpbesluit?

Kan tot slot dieper ingegaan worden op het verzoek van verschillende deelnemers aan de internetconsultatie, om de doelgroep van het experiment uit te breiden met werknemers die in loondienst werkzaam zijn?

II Antwoord / Reactie van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Inleiding

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen en opmerkingen vanuit verschillende fracties over het ontwerp van het Tijdelijk besluit experiment vervroegde inzet no-riskpolis Ziektewet (ZW).

De leden van de VVD-fractie hebben met genoegen kennis genomen van dit Tijdelijk besluit. Zij zijn verheugd dat de reikwijdte van dit besluit is verbreed tot alle vangnetters. Zij stellen nog wel enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Voorhang Tijdelijk besluit experiment vervroegde inzet no-riskpolis ZW. Zij hebben hier wel een aantal vragen over.
De leden van de D66-fractie vinden het experiment met een no-riskpolis een heel goede stap. Zij juichen het toe dat de Minister dit deel van de actieplannen Kanker en Werk van het lid Van Weyenberg oppakt. Tegelijkertijd hebben zij nog enkele vragen over het experiment.
Het lid van de 50PLUS-fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit en de begeleidende brief van de Minister. Dit lid stelt hierover enkele vragen.

Hierna ga ik in op deze vragen van de verschillende fracties. Om die vragen zoveel mogelijk in samenhang te beantwoorden verwijs ik in mijn antwoorden op een aantal plaatsen terug naar eerder gegeven antwoorden op soortgelijke vragen van andere fracties.

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

Inhoud experiment

Stel dat dit experiment werkt voor vangnetters, overweegt de Minister het experiment dan uit te breiden tot zieken met een werkgever na 52 weken in het tweede spoor, zo vragen de leden van de VVD-fractie. Deze leden vragen voorts of de Minister de conclusie deelt dat dit feitelijk het tweede ziektejaar zou collectiviseren.
Ook de leden van de D66-fractie hebben gevraagd aan welke criteria volgens de Minister voldaan moet worden om de no-riskpolis voort te zetten.

Ik heb er bewust voor gekozen om dit experiment te beperken tot vangnetters zonder werkgever. Qua arbeidsmarktpositie zijn deze mensen kwetsbaarder dan zieke werknemers die in dienst zijn van een werkgever. Vangnetters hebben immers geen werkgever (meer) die hen helpt bij hun re-integratie; deze personen zijn voor hun re-integratie aangewezen op het vinden van werk bij een andere werkgever.
In het experiment wil ik onderzoeken of het vervroegd mogelijk maken van de no-riskpolis vangnetters helpt bij hun re-integratie en het vinden van werk. Ik wil, met andere woorden, onderzoeken of hun arbeidsparticipatie hierdoor wordt bevorderd.
Ik wil niet vooruitlopen op mogelijke uitkomsten en conclusies zoals uitbreiding van dit experiment naar andere doelgroepen. Bijvoorbeeld – zoals gesuggereerd door de leden van de VVD-fractie – naar zieke werknemers met een werkgever die na 52 weken re-integreren in het tweede spoor. Eerst wil ik weten wat de effecten zijn van het mogelijk maken van een no-riskpolis na het eerste ziektejaar bij mensen die geen werkgever (meer) hebben. Ik wil met name weten of mensen met behulp van de no-riskpolis werk vinden en of werkgevers door de no-riskpolis in de praktijk over de streep worden getrokken om iemand met een ziekteverleden in dienst te nemen.
Als na het evaluatieonderzoek de uitkomsten van het experiment bekend zijn, zal ik een standpunt innemen over een eventuele voortzetting – anders dan als experiment – van de inzet van de vervroegde no-riskpolis. Dan zal ik ook mijn standpunt bepalen met betrekking tot de reikwijdte van de doelgroep.

Onderzoeksopzet

De leden van de VVD-fractie vragen waarom de grens van minder dan 35% arbeidsongeschikt genomen is in de verschillende groepen die onderscheiden worden in het experiment. Zij vragen of met deze extra

voorwaarde wel een realistische situatie wordt nagebootst. Immers, het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt toch ook niet bepaald in een «normale» situatie waarin mensen werken die het jaar daarvoor ziek zijn geweest, zo merken deze leden op.
Ook de leden van de PvdA-fractie en het lid van de 50PLUS-fractie hebben gevraagd naar de grens van 35% arbeidsongeschiktheid.

De grens van 35% arbeidsongeschiktheid is ontleend aan artikel 19aa, eerste lid, onderdeel b, van de ZW. In dat artikel (en artikel 19ab van de ZW) is de EerstejaarsZiektewetbeoordeling (EZWb) geregeld en is bepaald dat vangnetters na 52 weken arbeidsongeschiktheid alleen nog recht op ziekengeld hebben als zij door hun arbeidsongeschiktheid niet in staat zijn om tenminste 65% van hun maatmaninkomen te verdienen. Ik hecht eraan om te benadrukken dat zowel personen die recht op ziekengeld hebben na de EZWb omdat zij meer dan 35% arbeidsongeschikt zijn, als personen die geen recht meer hebben op ziekengeld na de EZWb omdat zij minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn, in het experiment in aanmerking komen voor vervroegde inzet van de no-riskpolis. Beide groepen behoren tot de doelgroep van het experiment.
Wegens onder meer uitvoeringstechnische redenen, heb ik ervoor gekozen om in het experiment aan te sluiten bij de EZWb, die door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) wordt uitgevoerd. Ik wil daarbij graag weten welke verschillen zich voordoen, wat betreft hun re-integratie, tussen mensen die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn en mensen die 35% of meer arbeidsongeschikt zijn. Daarom heb ik gekozen om bij de volgende groepen onderzoek te laten doen:

- 1.250 pilotdeelnemers, die na de EZWb minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn en in aanmerking komen voor vervroegde inzet van de no-riskpolis
- 1.250 pilotdeelnemers die na de EZWb 35% of meer arbeidsongeschikt zijn en in aanmerking komen voor vervroegde inzet van de no-riskpolis
- 1.250 personen in de controlegroep die na de EZWb minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn (zonder no-riskpolis)
- 1.250 personen in de controlegroep die na de EZWb 35% of meer arbeidsongeschikt zijn (zonder no-riskpolis)

Op deze manier kunnen betrouwbare en realistische gegevens uit het experiment verkregen worden. Aldus kan uit het onderzoek blijken of een vervroegde no-riskpolis vangnetters helpt om weer aan het werk te komen. Het gaat in het experiment dus uitsluitend om vangnetters zonder werkgever en niet – zoals de leden van de VVD-fractie lijken te veronderstellen door hun verwijzing naar de «normale» situatie – om zieke werknemers in loondienst.

Monitor en evaluatie

De leden van de VVD-fractie vragen aan de Minister aan welke termijn hij de periodieke metingen wil uitvoeren. Graag zien de leden van de VVD-fractie de resultaten van deze monitoring tussentijds tegemoet. Ook de leden van de PvdA-fractie vragen of de Minister bereid is om de Kamer tussentijds op de hoogte te brengen over de resultaten van de pilot.

Dit conceptbesluit regelt niet het onderzoek waar het experiment na de start mee gevolgd en geëvalueerd zal worden. De opzet voor dit onderzoek – waar periodieke metingen onderdeel van zullen uitmaken – werk ik op dit moment samen uit met UWV. Zodoende kan ik nu nog geen uitsluitsel geven over de vraag wanneer ik uw Kamer precies kan informeren over de metingen. Die planning moet immers nog uitgewerkt moet worden. Het spreekt voor zich dat ik uw Kamer op de daartoe geëigende momenten zal informeren over de voortgang van dit experiment.

Financiële gevolgen

De leden van de VVD-fractie vragen hoe de financiële gevolgen door het UWV worden gedekt. Zij vragen of dat gebeurt via de premies voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (AOF). Betekent dit dat alle werkgevers (iets) meer premie betalen, zo vragen deze leden.

De financiering van het onderhavige experiment met de no-riskpolis ZW vindt plaats uit het AOF, op gelijke wijze als de «normale» no-riskpolis. Het Rijk voorziet in de middelen die hiervoor nodig zijn. In 2017 wordt de AO-tegemoetkoming verlaagd van € 212,06 netto per jaar naar € 175,63 netto per jaar (Begroting SZW 2017)[1]. Hiermee worden, naast de kosten voor de herziening van het wettelijk minimumloon (WML) en het besparingsverlies 2017 van de WIA-taakstelling, ook de kosten van het experiment met de no-riskpolis Ziektewet gedekt. De AOF-premie hoeft dan ook niet te worden verhoogd voor bekostiging van dit experiment.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

Inhoud experiment

De leden van de PvdA-fractie vragen of de Minister kan toelichten hoe beoordeeld wordt of iemand 65% van het maatmanloon verdient. Voorts vragen deze leden of personen die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn kunnen deelnemen aan deze pilot. En zo nee, waarom niet.

De leden van de PvdA-fractie duiden met deze vraag op de EZWb. De EZWb is ingevoerd met de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters (BEZAVA), die per 1 januari 2013 in werking is getreden. Op basis van een verzekeringsgeneeskundig en arbeidskundig onderzoek beoordeelt UWV bij de EZWb of de vangnetter in staat is om meer dan 65% van zijn maatmaninkomen te verdienen met het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid.[2]
Daarbij wordt onder het maatmaninkomen verstaan: «hetgeen gezonde personen met soortgelijke opleiding en ervaring, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatst heeft verricht, of in de omgeving daarvan met arbeid gewoonlijk verdienen».
Deze definitie is vergelijkbaar met het arbeidsongeschiktheidscriterium van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA). Evenals in het kader van de Wet WIA geldt bij de EZWb bovendien dat alle algemeen geaccepteerde arbeid, die de vangnetter kan uitvoeren, qua krachten en bekwaamheden, als passend wordt beschouwd.
Door middel van een (loonkundige) vergelijking tussen het maatmaninkomen en het loon dat de vangnetter kan verdienen met het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid (het resterende verdienvermogen), stelt UWV bij de EZWb vast of er sprake is van verlies van verdienvermogen. Indien uit die vergelijking blijkt dat de betrokkene een verlies heeft aan verdienvermogen van minder dan 35% (c.q. de persoon meer dan 65% van zijn maatmaninkomen kan verdienen) dan bestaat geen recht meer op ziekengeld op grond van de ZW.
Zoals gezegd, geldt de EZWb al sinds 2013. In het onderhavige experiment wordt – om uitvoeringstechnische redenen – aangesloten bij dit al bestaande beoordelingsmoment en deze bestaande werkwijze. Er is derhalve geen sprake van een nieuwe of aanvullende beoordeling.

[1] Kamerstuk 34 550 XV, nr. 2, p. 61.
[2] Zie de artikelen 19aa en 19ab van de Ziektewet.

Zowel personen die na de EZWb meer dan 35% arbeidsongeschikt zijn (en dus hun recht op ziekengeld behouden), als personen die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn (en dus niet langer in aanmerking komen voor ziekengeld) kunnen deelnemen aan deze pilot. In het vorenstaande antwoord op de vraag van de leden van de VVD-fractie, over de opzet van het onderzoek, heb ik dit nader toegelicht.

Monitor en evaluatie

De leden van de PvdA-fractie vragen of de Kamer een tussenmeting van het evaluatieonderzoek kan ontvangen, aangezien dit experiment mogelijk vijf jaar gaat duren. Zij vragen of de Minister bereid is om de Kamer tussentijds op de hoogte te brengen van de resultaten van de pilot. En zo nee, waarom niet.

In mijn bovenstaande antwoord op een soortgelijke vraag van de leden van de VVD-fractie, over monitor en evaluatie, ben ik ingegaan op het evaluatieonderzoek en de planning ervan. Daarom wil ik op deze plaats volstaan met te verwijzen naar dat antwoord.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie merken op dat zij ook veel waarde zien in het behoud van werk. Zij zouden daarom ook graag experimenten zien om de no-riskpolis aan te bieden als een werkgever met de toekenning van een no-riskpolis wél bereid is om een aflopend contract te verlengen, terwijl hij dat zonder no-riskpolis niet wil doen. Ook zouden deze leden graag bezien wat het effect is van een no-riskpolis bij re-integratie in het tweede spoor, terwijl de loondoorbetaling bij ziekte door de oude werkgever nog van toepassing is. Waarom heeft de Minister deze pilot niet uitgebreid tot ook deze groepen, zo vragen de leden van de D66-fractie.

In antwoord op de vraag van de leden van de VVD-fractie, over de inhoud van het experiment, heb ik hiervoor al aangegeven dat ik er bewust voor heb gekozen om dit experiment te beperken tot vangnetters die geen werkgever (meer) hebben. De reden hiervoor is dat vangnetters zonder werkgever kwetsbaarder zijn, qua arbeidsmarktpositie, dan zieke werknemers die in dienst zijn van een werkgever. Dit impliceert dat werknemers die (nog) wel een werkgever hebben buiten de doelgroep van dit experiment vallen.
Ik ben mij ervan bewust dat een no-riskpolis ook van betekenis zou kunnen zijn voor andere groepen werknemers, die (nog) wel een werkgever hebben, zoals de door de leden van D66-fractie genoemde mensen van wie het contract afloopt en mensen die re-integreren in het tweede spoor. Het uitgangspunt van de no-riskpolis is echter dat het bijzonder, selectief en gericht ingezet wordt. Dit uitgangspunt wil ik handhaven. In dit experiment wil ik daarom eerst bezien wat de effecten zijn van een vervroeging van de no-riskpolis voor de meest kwetsbare groep (de vangnetters zonder werkgever), voordat ik een standpunt wil innemen over eventuele verruiming van de doelgroep met personen die minder kwetsbaar zijn, omdat zij een werkgever hebben die verantwoordelijk is voor hun re-integratie.

De leden van de D66-fractie vragen naar de precieze afbakening van de groep deelnemers aan de pilot. Betreft dit mensen die 52 weken recht hebben gehad op een ZW-uitkering, of betreft dit mensen die 52 weken ziek zijn, zo vragen deze leden. Voorts vragen zij het volgende. Als iemand bijvoorbeeld 14 weken voor afloop van het tijdelijk contract ziek is geworden, kan die dan na 38 weken ZW-uitkering gebruik maken van de no-riskpolis, of ook pas na 52 weken (en 66 weken ziekte).

De doelgroep van het experiment bestaat uit vangnetters die 52 weken ziek zijn geweest.
Terecht signaleren de leden van de D66-fractie dat als mensen na een tijdelijk contract ziek uit dienst gaan bij een werkgever (eindedienstverbanders) en vervolgens in het vangnet van de ZW terechtkomen, het moment waarop zij recht krijgen op ziekengeld op grond van de ZW niet samenvalt met hun eerste ziektedag; zij hebben immers al een periode van ziekte achter de rug.
In het experiment is bepalend dat iemand 52 weken ziek is geweest. Het gaat dus niet om een periode van 52 weken dat iemand recht heeft gehad op ziekengeld op grond van de ZW. In het door de leden van de D66-fractie gegeven voorbeeld betekent dit dat, als de eindedienstverbander 14 weken voor de afloop van het tijdelijk contract ziek is geworden, hij na 38 weken ZW-uitkering (bij 52 weken ziekte) in aanmerking komt voor de no-riskpolis.

De leden van de D66-fractie constateren dat er een experimentele groep en een controlegroep worden geformeerd op basis van willekeurige selectie. Deze leden vragen op welke manier de deelnemers aan de experimentele groep worden geïnformeerd over hun no-riskpolis, en op welke manier zij bij hun sollicitaties gebruik kunnen maken van de no-riskpolis, om hun toekomstige werkgever te overtuigen. Krijgen zij bijvoorbeeld een brief van het UWV die zij kunnen meesturen bij een sollicitatie, zo vragen deze leden.

De deelnemers aan de experimentele groep krijgen van UWV naast de EZWb-beschikking – na de EZWb bij 52 weken ziekte – ook een beschikking waarin staat dat zij een no-riskpolis krijgen. Daarin krijgen zij uitleg over de no-riskpolis (onder andere wat de voordelen zijn van een no- riskpolis) en dat er sprake is van een pilot. De pilotdeelnemers kunnen ervoor kiezen om deze brief mee te sturen bij een sollicitatie of de potentiële werkgever hier op te wijzen bij een sollicitatie.
De keuze om dit wel of niet te doen, is aan henzelf.

De leden van de D66-fractie vragen wanneer de pilot naar het oordeel van de Minister geslaagd is en aan welke criteria volgens hem moet worden voldaan om de no-riskpolis voor deze groep voort te zetten.

Op voorhand kan ik niet concreet (bijvoorbeeld getalsmatig) aangeven wanneer ik de pilot geslaagd vind. Wel kan ik aangeven dat ik het effect van de vervroegde inzet van de no-riskpolis op de uitstroom naar werk als belangrijk beoordelingscriterium zal hanteren. Dit wil ik vergelijken met vangnetters die geen no-riskpolis hebben; daarom zal de pilotgroep (met no-riskpolis) vergeleken worden met een controlegroep (zonder no-riskpolis).
Over een eventuele voortzetting van vervroegde inzet van de no-riskpolis – anders dan als experiment – zal ik een standpunt innemen wanneer de uitkomsten van het experiment bekend zijn. Dat is bij het evaluatieonderzoek.

Vragen en opmerkingen van de leden van de 50PLUS-fractie

Het lid van de 50PLUS-fractie vraagt hoeveel «zieken» die tussen de 26 en 52 weken ziek zijn hierdoor sowieso buiten het experiment vallen.

Jaarlijks worden er ca. 21.000 Ziektewetuitkeringen beëindigd in de duurklasse 26–52 weken (bron: kwantitatieve informatie UWV 2015). Deze uitkeringen zijn beëindigd voordat de EZWb heeft plaatsgevonden. Zodoende maken deze personen geen onderdeel uit van de doelgroep van dit experiment.

Het lid van de 50PLUS-fractie merkt op dat door het experiment de hypothese wordt onderzocht dat door vervroegde inzet van de no-riskpolis de kans op het verkrijgen van werk voor deze groep wordt vergroot. Is hiernaar – in binnen- of buitenland – ooit eerder onderzoek gedaan en – zo, ja – welk beeld levert dit onderzoek op, zo vraagt het lid van de 50PLUS-fractie.

Over de vraag of het eerder inzetten van de no-riskpolis de kans op het verkrijgen van werk bevordert, is geen onderzoek bekend. Het (schaarse) onderzoek dat voorhanden is over de no-riskpolis heeft betrekking op de huidige no-riskpolis onder het geldende recht. Het ziet niet op het eerder inzetten van de no-riskpolis, zoals ik voor ogen heb met het onderhavige experiment. Omdat de no-riskpolis een typisch Nederlands re-integratie-instrument is, bestaat er over de no-riskpolis evenmin onderzoek uit het buitenland.

Het lid van de 50PLUS-fractie vraagt, met betrekking tot de onderzoeksopzet, hoe gegarandeerd wordt, dat sprake is van een volstrekt willekeurige selectie van kandidaten voor het experiment.

Personen die voldoen aan de criteria voor deelname aan het experiment worden op basis van de cijfers van hun burgerservicenummer (BSN) ingedeeld in de experimentele groep of de controlegroep. Dit is een gebruikelijke werkwijze voor de verdeling in doelgroepen in dergelijke experimenten. Op deze wijze is gegarandeerd dat de verdeling willekeurig plaatsvindt; er wordt immers niet geselecteerd op basis van subjectieve criteria.

Het lid van de 50PLUS-fractie constateert dat een «extern onderzoeksbureau» te zijner tijd de evaluatie gaat verzorgen. Het lid vraagt zich af hoe geborgd wordt dat het onderzoeksbureau dat gekozen wordt inderdaad volstrekt «onafhankelijk» is van de opdrachtgever en welke waarborgen daarvoor bestaan.

In mijn eerdere antwoorden op vragen van de leden van de VVD- en PvdA-fractie, over monitor en evaluatie, heb ik toegelicht dat ik op dit moment nog samen met UWV werk aan de opzet van het onderzoek. Nadat ik dit heb afgerond, zal er een offertetraject respectievelijk aanbestedings- en gunningsprocedure starten. Aanbesteding en gunning van het onderzoek vinden plaats op basis van objectieve criteria en voorwaarden. Onafhankelijkheid, prijs en kwaliteit van het onderzoeksbureau zijn daarbij doorslaggevende factoren. Om de onafhankelijkheid te borgen laat ik mij bij deze procedures ondersteunen door het bureau Haagse Inkoop Samenwerking (HIS)[3].

Het lid van de 50PLUS-fractie vraagt hoe de vertrouwelijkheid van bijvoorbeeld gegevens over de gezondheid geborgd kan worden in het onderzoek, ook al worden die gegevens verstrekt met toestemming van de betrokkenen. Hoe wordt bereikt, dat de inbreuk op de privacybelangen van betrokkenen «niet onevenredig» is in verhouding met de met de verwerking te dienen doelen. Hoe wordt omgegaan met de beveiliging van gegevens in het onderzoek. Kan hieraan een nadere beschouwing worden gewijd, zo vraagt het lid van de 50PLUS-fractie.

[3] Het bureau Haagse Inkoop Samenwerking is onderdeel van de Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk en voert de inkoopfunctie uit voor zes departementen (BZK, VWS, FIN, SZW, AZ en BUZA).

De verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid heeft in het kader van dit onderzoek als doel om te onderzoeken welke effecten de vervroegde inzet van de no-riskpolis onder meer heeft voor (ex-) kankerpatiënten. Dit doel zal aan de betrokkenen bekend worden gemaakt als de vragenlijsten aan hen worden verstuurd. De betrokkenen bepalen zelf of zij dit gegeven over de gezondheid verstrekken. Hierbij gaat het uitsluitend om de vraag of de betrokkene nu of in het verleden een diagnose van kanker heeft gehad. Meer informatie dan dit gegeven zal niet worden gevraagd over de gezondheid. De inbreuk op de privacybelangen van de betrokkenen is hierdoor beperkt. Voorts is van belang dat de gegevens niet langer dan strikt noodzakelijk in herleidbare vorm zullen worden bewaard. Bovendien zullen de verkregen gegevens beveiligd moeten worden. Bij de aanbesteding van het onderzoek zullen deze aspecten nadrukkelijk onderdeel uitmaken van de voorwaarden waaronder de onderzoeksovereenkomst zal worden aangegaan.

Met betrekking tot de ontvangen commentaren heeft het lid van de 50PLUS-fractie de vraag of het mogelijk is dat deze commentaren openbaar worden gemaakt. De zeven ontvangen reacties zijn «overwegend» positief. Kan – al of niet geanonimiseerd – een overzicht gegeven worden van alle kritische kanttekeningen bij het ontwerpbesluit, zo vraagt het lid van de 50PLUS-fractie.

Over het conceptbesluit heb ik commentaar gevraagd en ontvangen van UWV, de Inspectie SZW en de Autoriteit persoonsgegevens (AP). De ontvangen commentaren doe ik uw Kamer bijgaand toekomen. Daarnaast heeft over het ontwerpbesluit een internetconsultatie plaatsgevonden. Doel van de internetconsultatie was het verzamelen van commentaar op alle onderdelen van het conceptbesluit. Alle reacties, waarvan de inzender heeft aangegeven dat deze openbaar mogen worden, zijn gepubliceerd. Deze reacties zijn te lezen op de website www.internetconsultatie.nl (https://www.internetconsultatie.nl/experiment_vervroegde_inzet_noriskpolis/reacties).

Tot slot vraagt het lid van de 50PLUS-fractie of dieper ingegaan kan worden op het verzoek van verschillende deelnemers aan de internetconsultatie, om de doelgroep van het experiment uit te breiden met werknemers die in loondienst werkzaam zijn.

Zowel de leden van de VVD-fractie als de leden van de D66-fractie hebben vragen gesteld over (mogelijke) uitbreiding van dit experiment met werknemers in loondienst. In mijn vorenstaande antwoorden op deze vragen heb ik uiteengezet dat ik dat vooralsnog ongewenst vind.